

การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน

The development of student's competency in peer counseling

กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์*

ไหมไทย ไชยพันธุ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ได้มาจากอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 และโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6-1.0 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และสถิติ t-test ผลการวิจัยสรุปว่า สมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน โดยรวมและรายด้าน ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมมีผลทำให้สมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

Abstract

The objective of this research was to compare development of student's competency in peer counseling. The sample of the study was 30 first to three years students in Education faculty, Rajabhat Songkhla University by Volunteer Sampling. The sample group was the experimental group and participated in competency counseling training group program. The research instruments were competency counseling test with reliability coefficient (alpha) of .85 and the competency counseling training group program for developing competency counseling with item objective (IOC) ranged from 0.6-1.0. The data was analyzed by frequency, percentage, average mean, standard deviation and t-test. The results of the study was significant differences was 0.01 level in general and factors of competency counseling in the training group before and after experiments. The results of this study indicated that the competency counseling training group program was a key factor to increase a positive change in the competency counseling in the students.

คำสำคัญ : สมรรถนะในการให้คำปรึกษา, เพื่อนช่วยเพื่อน, โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม

Keywords : counseling competency, peer counseling, counseling training group program

* ดร., อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความมุ่งหมายในการพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย สังคม จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพไปประกอบสัมมาอาชีพในอนาคตได้ และส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการดำเนินชีวิตที่ดีงาม สถาบันอุดมศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานักศึกษาให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นักศึกษาระดับอุดมศึกษาจะมีอายุระหว่าง 17-25 ปี จัดเป็นวัยรุ่นตอนปลาย มีชีวิตผูกพันอยู่กับสังคมรอบข้าง อยู่ในภาวะอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม การได้รับคำปรึกษาที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เนื่องจากการให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของคน ให้รู้จักตนเอง รู้จักสิ่งแวดล้อมและให้มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างถูกต้องและมีเหตุผล และการให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการของสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่ได้รับการฝึกอบรมกับผู้รับคำปรึกษาซึ่งต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้ปรับปรุงทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการแก้ปัญหา ตลอดจนปรับปรุงความสามารถในการที่จะทำให้ตนเองพัฒนาขึ้น (วัชร ทรัพย์มี, 2547: 5) การให้คำปรึกษาจึงเป็นงานสำคัญงานหนึ่งที่ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของชาติ เพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับ สามารถจัดการแก้ไขปัญหา รวมทั้งมีการพัฒนาด้านบุคลิกภาพ และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต รู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักตั้งเป้าหมายชีวิต สามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในสภาพสังคมที่สลับซับซ้อนและมีปัญหาเช่นปัจจุบัน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อนในวัยเดียวกันมากกว่าบุคคลในวัยอื่นๆ เมื่อประสบปัญหายุ่งยากใจ นักศึกษามักจะพูดคุยปรึกษากับเพื่อนก่อนที่จะมาขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้ปกครอง และเมื่อมาปรึกษากับเพื่อนด้วยกัน เพื่อนผู้ให้คำปรึกษามักจะชักนำไปในลู่ทางที่ตนเองชอบใจหรือพอใจโดยขาดการคิดอย่างแยบคาย (นพมาศ ธีรเวคิน, 2546: 42-50) อุปสรรคดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาร้ายแรงตามมาได้ ถ้าเพื่อนผู้ให้คำปรึกษาขาดความเข้าใจในหลักการของคำปรึกษาอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นเพื่อช่วยให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดี สถาบันอุดมศึกษาควรพัฒนาระบบการช่วยเหลือเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักศึกษาประสบอยู่ทุกวิธีหนึ่งที่ได้ผลดี คือ เพื่อนให้คำปรึกษาเพื่อน (Peer Counseling) โดยการฝึกเพื่อนผู้ให้คำปรึกษาให้มีลักษณะของการเป็นกัลยาณมิตรที่ดี รู้จักคิด มีสมรรถนะในการให้คำปรึกษา เพื่อสามารถช่วยเหลือให้คำปรึกษาเพื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะในการให้คำปรึกษา เป็นความสามารถของผู้ให้คำปรึกษาในการดำเนินการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้คำปรึกษาเป็นวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งดำเนินการโดยผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมโดยเฉพาะ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาตนเองได้ถึงขีดสุด (วัชร ทรัพย์มี, 2547: 8-9; อ้างอิงจาก Mc Cully, 1966) ซึ่งสกอตต์ บี พาร์รี่ (Parry, 1996: 50) กล่าวว่า ผู้ที่มีสมรรถนะ ประกอบด้วย บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณสมบัติต่างๆที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน และสามารถเพิ่มขึ้นได้ด้วยการฝึกอบรม คณะผู้วิจัยจึงสนใจในการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน (Peer Counseling) ในด้านความรู้ เจตคติ และด้านทักษะในการให้คำปรึกษา โดยใช้โปรแกรมการฝึกอบรมสมรรถนะการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน เพราะวิธีการดังกล่าวจะทำให้ นักศึกษาผู้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมสามารถให้คำปรึกษากับเพื่อนที่มีปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด สามารถเป็นสื่อกลางในการช่วยเหลือเพื่อนที่ประสบกับปัญหาทางจิตใจ ให้แสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาในชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนในภาพรวมของสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายด้านของคะแนนแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2558 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 757 คน (คณะครุศาสตร์, 2558: 15)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2558 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 30 คน คณะผู้วิจัย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความสมัครใจ หรืออาสาสมัคร (Volunteer Sampling) ซึ่งมีความสนใจในการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมและต้องการที่จะพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษา เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการประกาศรับสมัคร และสัมภาษณ์ความสนใจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนโดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ประกอบด้วยข้อคำถามในการวัดสมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านเจตคติและทักษะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน นำแบบวัดที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้อง (IOC) และ try out ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน คณะผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนโดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม และสร้างโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม จำนวน 9 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของความสอดคล้อง ในด้านวัตถุประสงค์ ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการ ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และ try out เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน ระยะเวลา เนื้อหา ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ก่อนใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม คณะผู้วิจัยใช้แบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน เพื่อเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre-test) หลังจากใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเสร็จสิ้นจำนวน 9 ครั้ง คณะผู้วิจัยใช้แบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ของนักศึกษาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลคะแนนหลังการทดลอง (Post-test) แล้วนำผลที่ได้จากแบบวัด มาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าร้อยละ

การเปรียบเทียบสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสถิติทดสอบที่ (t-test)

สรุปผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย ประสบการณ์ในการอบรมโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	7	23.30
หญิง	23	76.70
ชั้นปี		
1	7	23.30
2	10	33.30
3	13	43.30
เกรดเฉลี่ย		
1.00-1.99	-	-
2.00-2.99	10	33.30
3.00-3.99	20	66.70
4.00	-	-
ประสบการณ์ในการอบรมโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน		
ไม่มี	24	80.00
มี	6	20.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.70 ส่วนเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 มากที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 เกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับ 3.00-3.99 คิดเป็นร้อยละ 66.70 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการอบรมโครงการเพื่อนช่วยเพื่อนมาก่อน ซึ่งมีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนในภาพรวมของสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม

การวิเคราะห์ตอนนี้ คณะผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา ในภาพรวม โดยการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสถิติทดสอบที (t-test) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษาในภาพรวม ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม

คะแนน	N	\bar{X}	SD	t	Sig.
ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	30	3.19	.067	-15.07**	.000
หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	30	4.54	.059		

** P<0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 2 พบว่า ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนในภาพรวมเท่ากับ 3.19 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .067 หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย จากแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนในภาพรวมเท่ากับ 4.54 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .059 แสดงว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.35 และเมื่อทดสอบนัยสำคัญ พบว่า หลังการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนโดยใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทำให้นักศึกษามีสมรรถนะในการให้คำปรึกษาในภาพรวม เพิ่มขึ้น

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษารายด้านของก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม

การวิเคราะห์ตอนนี้ คณะผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษารายด้าน ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา สมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา และ สมรรถนะด้านทักษะในการให้คำปรึกษา โดยการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทำการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสถิติทดสอบที (t-test) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนน สมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา รายด้าน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม

สมรรถนะ		\bar{X}	SD	t
ด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	3.35	.09	-8.33*
	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	4.42	.07	
ด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	3.73	.15	-6.01*
	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	4.68	.08	
ด้านทักษะในการให้คำปรึกษา	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	2.50	.05	-24.61*
	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม	4.53	.06	

* P<0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 3 ปรากฏผลดังนี้

1. สมรรถนะด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .09 หลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .07 สรุปว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา ด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา เพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.07

2. สมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .15 หลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .08 สรุปว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา ด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา เพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.95

3. สมรรถนะด้านทักษะในการให้คำปรึกษา ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .054 หลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .05949 สรุปว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา ด้านทักษะในการให้คำปรึกษา เพิ่มขึ้น เท่ากับ 2.03

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา มีคะแนนก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาและหลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ผลของสมรรถนะด้านทักษะในการให้คำปรึกษา มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุด เท่ากับ 2.03 รองลงมา คือ สมรรถนะด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา มีคะแนนเพิ่มขึ้น เท่ากับ 1.07 และสมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา มีคะแนนเพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.95

อภิปรายผล

การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนโดยใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม ทำให้นักศึกษามีสมรรถนะในการให้คำปรึกษาในภาพรวม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมสามารถพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนได้ อาจเนื่องจากโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม (Training Groups) เป็นกลุ่มทักษะหรือกลุ่มการฝึกทักษะ เป็นกลุ่มที่มีข้อจำกัดด้านเวลา และมีโครงสร้างของกลุ่มที่เฉพาะเจาะจง มีการกำหนดเป้าหมายตลอดจนโปรแกรมของการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ทักษะทางสังคมเป็นประเด็นพื้นฐานที่กลุ่มฝึกอบรมมุ่งพัฒนา ตัวอย่างเช่น การฝึกทักษะการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม การจัดการด้านความโกรธ การบริหารความขัดแย้ง อีกทั้งกลุ่มฝึกอบรมก็ยังมุ่งประเด็นสำคัญในด้านอื่นๆ ของการดำรงชีวิตด้วย เช่น ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา หรือ ด้านการทำงาน เป็นต้น ผู้นำกลุ่มฝึกอบรมจะใช้ทั้งทักษะการสอนและทักษะการเอื้ออำนวย (Didactic and Facilitative Skills) ในการช่วยเหลือสมาชิกพัฒนาทักษะและสามารถเชื่อมโยงเปลี่ยนไปสู่การนำไปใช้ได้จริงหลังจากเข้าร่วมการฝึกอบรม ขอบข่ายของกลุ่มฝึกอบรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ทักษะต่างๆ ที่สำคัญ คือ การฝึกทักษะด้านการเรียน การฝึกทักษะด้านการจัดการความวิตกกังวล ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ ทักษะด้านการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การฝึกทักษะให้กับเจ้าหน้าที่และอาจารย์อาจมีทักษะที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น ทักษะการให้คำปรึกษา ทักษะการเอื้ออำนวย ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ ทักษะการจัดการพฤติกรรม ทักษะการสร้างทีมงาน และทักษะการเป็นผู้นำ (Nelson-Jones. 1992: 2-13) อีกประการหนึ่ง โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม คณะผู้วิจัยใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย ผสมผสานความคิดมาจาก นิสรา ทองธรรมชาติ และคณะ (2544); กรมสุขภาพจิต (2546); ชูชัย สมธิธิกร (2551) ได้แก่ เทคนิคการบรรยายหรือการสอน (Lecture) เทคนิคการอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) เทคนิคการสาธิตวิธี (Method Demonstration) เทคนิคการสอนแบบตัวต่อตัว (Coaching) เทคนิคกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) เทคนิคการจำลองสถานการณ์ (Simulation) เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) และการลงมือปฏิบัติ (Doing Something) ซึ่งเทคนิคต่างๆ คณะผู้วิจัยเลือกใช้ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมในแต่ละครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสมรรถนะของตนเองได้ ผลของการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมยังสอดคล้องกับที่ สมชาติ กิจยรรยง และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2550 : 14) กล่าวถึง การฝึกอบรมว่า เป็นกระบวนการที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรม เกิดความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ความชำนาญ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) ที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่ซูซีย์ สมितिโกร (2551: 5-6) กล่าวว่าไว้ว่า เป้าหมายของการฝึกอบรม เป็นการถ่ายทอดความรู้ การเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถที่จำเป็นและทัศนคติในทางที่เหมาะสม การสร้างความเข้าใจและช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคต ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างเป็นระบบตามเป้าหมายในเรื่องที่กำหนดไว้ อันสืบเนื่องมาจากเรียนรู้

นอกจากนี้ ในช่วงเริ่มต้นกลุ่มฝึกอบรม สมาชิกกลุ่มจะมีความรู้สึกวิตกกังวล มีความลังเลสงสัย ความไม่แน่ใจ การต่อต้านความรู้สึก และปฏิกิริยาทางอารมณ์อื่น ๆ เพราะสมาชิกไม่สามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ผู้วิจัยจึงต้องมียุทธศาสตร์สำคัญในการเอื้ออำนวยกลุ่มให้สมาชิกรู้สึกผ่อนคลาย สอดคล้องกับที่ ดวงมณี จงรักษ์ (2549: 33) ได้กล่าวว่าการสร้างสัมพันธ์ภาพ (Relationship Building) ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างพันธมิตรในการร่วมกลุ่มกัน โดยให้สมาชิกทุกคนรู้จักผู้นำกลุ่มหรือผู้วิจัยและสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่ม การสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่มและระหว่างสมาชิกกับสมาชิกเอง สร้างความผูกพัน ความรู้สึกไว้วางใจ อาหารว่าง และการจัดสถานที่ในการจัดกลุ่มฝึกอบรม ผู้วิจัยเลือกใช้ห้องประชุมของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งเป็นห้องที่มีบรรยากาศที่มีความเหมาะสม มีเครื่องปรับอากาศ ทำให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกผ่อนคลายในขณะที่สมาชิกกลุ่มอยู่ในช่วงการรอความพร้อมการเข้าร่วมกลุ่ม สอดคล้องกับที่ เนลสัน โจนส์ (Nelson-Jones. 1992: 48-49) กล่าวว่า การจัดที่นั่ง (Arrange Seating) สำหรับกลุ่มฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญมากต่อปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่ม การจัดที่นั่งแบบเกือกม้า (Horseshoe Seating Pattern) เป็นรูปแบบวิธีการนั่งที่เหมาะสมเนื่องจากเป็นวิธีที่จะช่วยให้กลุ่มเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิก และเหมาะสำหรับการฝึกทักษะในการพัฒนา การเปิดกลุ่มเพื่อให้มีเป้าหมายและโครงสร้างของกลุ่มที่ชัดเจน ผู้วิจัยเน้นบรรยากาศที่สร้างความรู้สึกปลอดภัยทางอารมณ์ของสมาชิกผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมและเน้นบรรยากาศของกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีการแนะนำตนเอง มีการสร้างการเชื่อใจผู้เข้าร่วมฝึกอบรมกลุ่ม การกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมกลุ่มด้วย ซึ่งในการพัฒนาความฉลาดทางสังคมตามโปรแกรมที่กำหนดไว้นั้น ผู้วิจัยชักจูงให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญและคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นและเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองด้วย ผู้วิจัยใช้ทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้นด้วยการฟังอย่างตั้งใจ การถาม การสะท้อน รวมทั้งการใช้เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การให้คำปรึกษา ทำให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจความหมาย คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา มีการสร้างเจตคติและการฝึกทักษะในการให้คำปรึกษา

การยุติกกลุ่ม เพื่อสรุปภาพรวมของกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาของนักศึกษา และเพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มฝึกอบรมได้แสดงความรู้สึกต่อการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม อีกทั้งเพื่อประเมินผลการเข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม ผู้วิจัยจะมุ่งให้ความสำคัญในการยุติของกลุ่มฝึกอบรม และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การรักษาไว้ ตลอดจนการพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแต่ละด้านที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มให้นำไปสู่การประยุกต์ใช้ได้จริงภายนอกกลุ่ม ผู้วิจัย ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม การสะท้อนเนื้อหา การสะท้อนความรู้สึก และการสรุปความ เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรง นอกจากนี้ ในการฝึกอบรมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่คุ้นเคยกับสมาชิกกลุ่มตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นของกลุ่มฝึกอบรม อีกทั้งยังเน้นในเรื่องของการสร้างสัมพันธ์ภาพกับสมาชิกกลุ่มทุกครั้งที่มีการฝึกอบรมกลุ่ม ดังที่เนลสัน โจนส์ (Nelson-Jones. 1992: 27) ได้กล่าวถึงการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับสมาชิกกลุ่มในการฝึกอบรมว่า การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน จะช่วยให้กลุ่มเจริญงอกงาม เกิดบรรยากาศของความไว้วางใจ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับเซมรูด-โคลกแมน (Semrud-Clikeman. 1995: 102) ที่กล่าวว่า การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีในกลุ่มจะช่วยลดความขัดแย้ง อารมณ์ที่รุนแรงในการทำกลุ่มได้ ซึ่งการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีควรเริ่มต้นตั้งแต่การพบกันใน 2-3 ครั้งแรก เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการทำกลุ่มต่อไป ทั้งนี้จากการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่มในกลุ่มฝึกอบรม ก่อให้เกิดบรรยากาศการฝึกอบรมทุกครั้งเป็นไปโดยราบรื่น มีประสิทธิภาพ สนุกสนาน สร้างแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้กับสมาชิกกลุ่ม ส่วนสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกอบรมมีทั้งเพศชายและเพศหญิง มีวัยที่มีความใกล้เคียงกัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับคมเพชร ฉัตรศุภกุล (2546: 147) ที่กล่าวว่า การดำเนินการกลุ่มที่ดีสมาชิกกลุ่มต้องมีทั้งบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน (Heterogeneity) และลักษณะเหมือนกัน (Homogeneity) ความเหมือนกันเหล่านี้จะทำให้กลุ่มมีความราบรื่น มีข้อตกลงในกลุ่มได้อย่างไม่มีข้อโต้แย้ง ส่วนความแตกต่างกันของสมาชิกทำให้ได้เรียนรู้ความคิด ความรู้สึกของบุคคลอื่นที่นอกเหนือจากกลุ่มที่มีความใกล้เคียง เช่น นักศึกษาชายได้เรียนรู้เกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักศึกษาหญิง เป็นต้น อีกทั้งบุคคลจะเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานในกลุ่ม

ซึ่งสอดคล้องกับที่เนลสัน-โจนส์ (Nelson-Jones, 1992: 82) กล่าวว่า สิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้กลุ่มเกิดความหลากหลาย คือ การมีทั้งเพศชายและเพศหญิงในการฝึกอบรมกลุ่ม (Mixed-sex group)

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างรายด้านของสมรรถนะในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนของนักศึกษา ก่อนและหลัง การเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา มีคะแนนก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาและหลังเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ผลของสมรรถนะด้านทักษะ ในการให้คำปรึกษา มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากที่สุด เท่ากับ 2.03 รองลงมา คือ สมรรถนะด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา มีคะแนนเพิ่มขึ้น เท่ากับ 1.07 และสมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา มีคะแนนเพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.95 แสดงว่า นักศึกษา ที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสามารถพัฒนาสมรรถนะด้านได้ดีกว่าด้านอื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษาด้านทักษะในการให้คำปรึกษา ใช้การให้คำปรึกษาแบบจุลภาค เป็นกลวิธีที่จะสอน ทักษะการให้คำปรึกษาแต่ละทักษะ ซึ่งอาจใช้วิธีทัศน์ หรือคู่มือปฏิบัติ โดยแยกแต่ละทักษะออกเป็นขั้นๆ และใช้วิธีสังเกต การปฏิบัติด้วยตนเอง โดยผู้รับการฝึกปฏิบัติจะเรียนรู้ทักษะเพียงทักษะเดียวในแต่ละครั้ง เมื่อเรียนรู้จนครบกระบวนการของ หลายทักษะแล้ว จึงจะพัฒนาประมวลรูปแบบเหมาะสมเฉพาะที่ตนจะใช้ นอกจากนี้การให้คำปรึกษาแบบจุลภาคเป็นวิธีการให้ การฝึกอบรมอย่างมีระบบ เพื่อให้ผู้ที่ยังใหม่ต่ออาชีพการให้คำปรึกษา หรือผู้ที่ยังด้อยในทักษะที่จะเป็นที่ปรึกษาหรือ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เตรียมตนให้พร้อมที่จะเป็นนักวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลสูงขึ้นไป ซึ่งทักษะในการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคที่ใช้ในการฝึกอบรม ครั้งนี้ ได้แก่ ทักษะการฟัง การถาม การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การให้กำลังใจ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การเจาะจง และการสรุปความ นอกจากนี้ ในการฝึกทักษะการให้คำปรึกษา ปัจจุบันสมาคมวิชาชีพด้านจิตวิทยาได้จัดให้การให้คำปรึกษาเป็นวิชาชีพ ด้วยเพราะการให้คำปรึกษาต้องอาศัยการเรียนรู้และ การฝึกหัดอย่างเข้มงวด เนื่องจากการให้คำปรึกษานั้นเกี่ยวข้องกับความคิดเกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึกของบุคคล ที่ละเอียดอ่อน ผู้ให้คำปรึกษาต้องได้รับการฝึกฝนจนชำนาญหรือที่เราเรียกว่า “ทักษะการให้คำปรึกษา” ทักษะการให้คำปรึกษา มีด้วยกันหลายทักษะ โดยทั่วไปนักจิตวิทยาคำปรึกษามักจะฝึกฝนทักษะการให้คำปรึกษาตามแนวคิดของ ไอวีและไอวี (Ivey & Ivey, 2007) และคาร์คอฟฟ์ (Carkhuff, 1973) เพราะนักจิตวิทยาทั้งสองนี้ได้นำเสนอรูปแบบของทักษะการให้คำปรึกษา ไว้อย่างเป็นระบบ หรือที่เรียกว่าการฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาค คือ การฝึกแต่ละทักษะเป็นเสียๆ แล้วนำมาบูรณาการใช้ในการภายหลัง ไอวีและไอวี (Ivey & Ivey, 2007, pp. 24-28) ได้ยืนยันผลการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกทักษะ การให้คำปรึกษาที่ตนเองได้วิจัยมากกว่า 20 ปี พบว่า ผู้ให้คำปรึกษาที่ฝึกทักษะการให้คำปรึกษาแบบจุลภาคหรือ แบบเรียงทักษะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนจะสามารถให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งไอวีและไอวี (Ivey and Ivey, 2007, p.19) ได้นำเสนอทักษะคำปรึกษาในลักษณะรูปปริมาตร มีทักษะการให้คำปรึกษาสำคัญอยู่ 7 ทักษะ คือ พฤติกรรมการใส่ใจ ทักษะที่สืบเนื่องจากการฟัง ทักษะการจัดการลำดับขั้นคำปรึกษา ทักษะการเผชิญหน้า ทักษะการฟังประเด็น ทักษะการสะท้อน ความหมายและทักษะที่เกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี

สมรรถนะด้านความรู้ในการให้คำปรึกษา นักศึกษาที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมสามารถพัฒนาสมรรถนะด้านนี้ได้ดี รองลงมาจากด้านทักษะในการให้คำปรึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา ด้านความรู้ในการให้คำปรึกษาวิธีการที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้และเกิดประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความชัดเจนในเนื้อหาสาระ และการแสดงบทบาทสมมุติ เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา รวมทั้ง ใช้การอภิปรายกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ ในเรื่องการให้คำปรึกษาแก่เพื่อนได้ดี นอกจากนี้ การสอนความรู้ เป็นการมุ่งให้นักศึกษาผู้เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรม เกิดคิดรวบยอด เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เพราะความคิดรวบยอดเป็นรากฐานของความคิด มนุษย์จะคิดไม่ได้ถ้าไม่มีความคิดรวบยอด ที่เป็นพื้นฐาน ความคิดรวบยอดจะช่วยในการตั้งกฎเกณฑ์ หลักการต่างๆแก้ปัญหาต่างๆที่เผชิญอยู่ได้ และนอกจากนี้ ความคิดรวบยอดเป็นเครื่องมือช่วยในการสื่อความหมาย เมื่อคนเรามีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในการสอนความคิดรวบยอด ผู้วิจัยจะต้องตระหนักว่าความคิดรวบยอดที่ถูกต้อง จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนักศึกษาได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่เรียน จนสามารถแยกสิ่งที่เรียนออกจากสิ่งอื่นได้ เช่น เมื่อนักศึกษาได้รับประสบการณ์ใหม่ จะรับรู้โดยการสังเกตพิจารณาเสียก่อน

แล้วตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับสิ่งที่รับรู้ ต่อมาจึงทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถ้าถูกต้องก็จะคงสมมติฐานนั้นไว้ แต่ถ้าผิดก็ต้องกลับไปสังเกตใหม่ ตั้งสมมติฐานใหม่ และทดสอบสมมติฐานเช่นเดิม พอสรุปได้ว่านักศึกษาสามารถเรียนรู้ความคิดรวบยอด เรื่องการให้คำปรึกษาได้

สมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษา นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นน้อยกว่าด้านทักษะในการให้คำปรึกษาและสมรรถนะด้านความรู้ ทั้งนี้เนื่องจากจากการสอนทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรม เป็นการสอนที่ยากกว่าการสอนความรู้ และทักษะ เพราะการสอนทัศนคติ ค่านิยมและจริยธรรม มีจุดมุ่งหมายให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ (Affective) เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องจะต้องพิจารณาก่อนว่านักศึกษามีทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรมเป็นอย่างไร สอดคล้องกับที่สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2553: 250- 251) ที่กล่าวว่า บุคคลจะเรียนรู้ทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรมจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือรูปแบบที่สังคมยอมรับ แล้วยอมรับเอาทัศนคติ ค่านิยม และจริยธรรมของผู้อื่นมาเป็นของตน บุคคลในสังคมที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีที่สุดในการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตามในการพัฒนาสมรรถนะด้านเจตคติในการให้คำปรึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรม นักศึกษามีคะแนนเจตคติเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

ดังนั้นโปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา สามารถพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาของนักศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา สามารถนำไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาได้ โดยผู้ที่จะประยุกต์ใช้โปรแกรมกลุ่ม ศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ในการให้คำปรึกษาต่างๆ รวมถึงการฝึกปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการฝึกอบรมก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของสมรรถนะในการให้คำปรึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรใช้โปรแกรมกลุ่มฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการให้คำปรึกษา ไปใช้กับกลุ่มประชากรอื่นๆ ได้แก่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ นลราชสวัสดิ์. (2545). **ทักษะที่จำเป็นในการให้คำปรึกษา. ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้คำปรึกษา หน่วยที่ 9-15.** หน้า 367-413. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). **คู่มือการให้คำปรึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- คณะครุศาสตร์. (2557). **แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2558 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา.**
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2546). **กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ชูชัย สมิทธิไกร. (2551). **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 6.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ดวงมณี จงรัช. (2549). **ทฤษฎีการให้คำปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- นิรขรา ทองธรรมชาติ และคณะ. (2544). **กลยุทธ์การฝึกอบรมและวิทยากรในยุคโลกาภิวัตน์.** กรุงเทพฯ: ลินคอร์น โพรโมชั่น.
- นพมาศ อีร์เวดิน. (2546). **ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ลักษณ์** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2547). **ทฤษฎีการให้คำปรึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาติ กิจยรรยง และ อรรถชัย ฤๅ ตะกั่วทุ่ง. (2550). **เทคนิคการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

- Carkhuff; R.R. (1973). **The artof helping**. Amherst: Human Resource Devolvment Press.
- Ivey, A. E.; & Bradford-Ivey, M. (2007). **Intentional interviewing and counseling: Facilitating client development in a multicultural society** (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Brooks/Cole.
- Nelson-Jones, Richard. (1992). **Group Leadership: A Training Approach**. California: Brook/Cole.
- Parry, Scott B. (1996). **The Quest for Competence**. *Training Magazine*, July pp.48-56.
- Semrud-Clikeman, Margaret. (1995). **Child and Adolescent Therapy**. Boston: Allyn & Bacon.